

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS
PAŽYMA
DĖL 2022–2025 M. KLIMATO KAITOS PROGRAMOS INVESTICIJŲ PLANO
PATVIRTINIMO**

2022-04-12 Nr. NV-948

Vilnius

Projekto teikėjas – Aplinkos ministerija.

Projekto tikslas – sudaryti sąlygas Klimato kaitos programos investicijų įgyvendinimui Lietuvoje.

Dabartinė situacija:

Projektas teikiamas vadovaujantis Klimato kaitos valdymo įstatymo 10 straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktais, kuriuose numatyta, kad Aplinkos ministerija rengia Klimato kaitos programos ketverių metų investicijų planus (toliau – investicijų planas), o Vyriausybė, su Seimo Aplinkos apsaugos komitetu apsvarstytus planus, tvirtina nutarimu. Pažymėtina, kad Seimo Aplinkos apsaugos komitetas projektui pritarė 2022 m. kovo 23 d. posėdyje.

Planuojamos Klimato kaitos programos pajamos prognozuotos kiekvieniems metams pagal Lietuvai skirtų ES apyvartinių taršos leidimų (ATL) kiekį ir kainą. Aplinkos ministerijai skirtuose asignavimuose buvo numatyta, kad 2022 m. KK programos lėšos sudarys – 85 mln. Eur, tačiau 2021 m. pabaigoje, išaugus ATL kainai (iki 80 Eur už toną CO₂ ekv.), prognozuojama, kad 2022 m. bus gauta 137,8 mln. Eur, t. y. 52,8 mln. Eur papildomai. Taigi, 2022–2025 m. planuojamos Klimato kaitos programos pajamos iš ATL prekybos – 358,6 mln. eurų.

Programos investicijų plane numatyta programos lėšas skirstyti tęstinėms ir pažangos veikloms finansuoti. Tęstinės veiklos – tai veiklos, kurioms pagal 2021 m. programos ir ES priemonių kvietimus nepakako lėšų (projektų paraiškos jau atrinktos), programos administravimo išlaidos, tarptautinių įsipareigojimų besivystančiose šalyse įgyvendinimas. Planuojamos įgyvendinti šios tęstinės iš programos lėšų finansuojamos veiklos: vystomojo bendradarbiavimo projektų (klimato kaitos srities) įgyvendinimas besivystančiose šalyse, daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos įgyvendinimas, fizinių asmenų vieno ar dviejų butų gyvenamųjų namų atnaujinimas, mažiau taršaus transporto įsigijimo ir (ar) panaudojimo skatinimas, viešųjų centrinės valdžios pastatų atnaujinimo finansavimas.

Nutarimo projekte nurodytos Programos pažangos veiklos – Nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane (2021–2030 m.) (toliau – NEKSVP) patvirtintos priemonės: individualių namų renovacija, įmonių pastatų modernizavimas, daugiabučių namų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimas („mažoji renovacija“), AEI panaudojimas visuomeniniuose pastatuose, jų valdytojų poreikiams, AEI socialiai remtiniams asmenims, elektros energijai, taršių katilų keitimui, katilų keitimas į efektyvesnes technologijas individualiuose namuose, saulės elektrinės fiziniams asmenims, elektros energijos kaupimo įrenginiai namų ūkiams, saulės elektrinių įrengimo daugiabučiuose skatinimas, investicinė parama biometano gamybai ir (ar) biodujų išvalymui, biometano ir (ar) biodujų panaudojimas žemės ūkyje pakeičiant dyzeliną, visuomeninio transporto ir darnaus judumo skatinimas, mažiau taršių automobilių įsigijimo skatinimas fiziniams asmenims, įmonių energijos vartojimo efektyvumo priemonių įgyvendinimas.

Projekto esmė:

Patvirtinti Klimato kaitos programos investicijų planą 2022–2025 m. laikotarpiui, numatant finansavimą veikloms, kurios sumažins kiekybinį šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį.

Derinimas – nutarimo projektas derintas su visomis suinteresuotomis institucijomis. Pastabas ir pasiūlymus projektui pateikė Finansų, Ekonomikos ir inovacijų, Susisiekimo, Žemės ūkio ministerijos ir asociacijos. Į daugumą pastabų atsižvelgta, pastabos, į kurias neatsižvelgta, paaiškintos derinimo pažymoje. Didžioji dalis pastabų, į kurias neatsižvelgta, susiję su ministerijų pasiūlymais didinti vienai ar kitai sričiai skiriamą lėšų sumą. Aplinkos ministerijos argumentai dėl neatsižvelgimo pagrįsti atsižvelgiant į tai, kad prašomos finansuoti sritys yra/ bus finansuojamos iš kitų šaltinių – Modernizavimo fondo, RRF, ES fondų lėšų ir pan.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pateikė tikslinamojo pobūdžio pastabų, į kurias siūlytina atsižvelgti (darbo tvarka gautas Aplinkos ministerijos patikinimas, kad Teisės grupės pastabos bus įvertintos ir nutarimo projektas patikslintas).

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina nutarimo projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime ir Vyriausybės posėdyje.

Patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė